

Digiohjausta opiskelijan parhaaksi

TEKSTI | Minna-Kaisa Lehtilinna, Irma Mänty

Verkko-oppiminen yleistyy koko ajan ja kokonaisia tutkintoja suoritetaan verkossa yhä enemmän. Opiskelijan ohjaus muuttuu verkkotyöskentelyn myötä. Opettajat eivät välttämättä tapaa opiskelijoita kasvokkain ollenkaan opintojen aikana. Verkko-opiskelijoilla on kuitenkin aivan samanlainen ohjaustarve kuin ns. päiväopiskelijoillakin. eAMK-hankkeessa tavoitteena oli tehostaa digiohjauksen prosessia.

Digiohjauspolku

eAMK hankkeessa rakennettiin yhteistä näkemystä opiskelijan polusta ja niistä vaiheista, joissa esiintyy tarvetta ohjaukseen. Ohjauksen vaiheet löytyivät useiden yhteisten keskustelujen ja työpajojen tuloksena hyödyntäen ammattikorkeakoulujen hyviä käytänteitä ja ohjaajien ammattitaitoa. Kaikki informaatio koottiin interaktiiviseen kuvaan, digiohjauksen polkuun (Kuvio 1), jossa tietoa esitetään opiskelijalle ja ohjaajalle teksteinä, kuvina ja videoina.

Kuvio 1: Digiohjauksen polku (eAMK b)

Laurea tulee hyödyntämään digiohjauksen polkua opettajatuutoreiden koulutuksessa ja uusille opiskelijoille suunnatussa digistarttipaketissa. Ohjauksen vastuuhenkilöiltä on tullut hyvää palautetta siitä, että kuva paikallistaa selkeästi tilanteet, joissa opiskelun aikana on tarpeita ohjaukselle ja joihin voi lähteä kokeilemaan erilaisia ohjauksen digivälineitä. Interaktiivinen kartta tullaan lokalisoimaan Laurean Canvas-oppimisympäristölle osana opiskelijoiden digistarttipakettia kevään 2020 aikana.

Digiohjauksoikeiluilla uusia ideoita

eAMK-hankkeessa eräs tavoite oli edistää erilaisten digitaalisten työkalujen hyödyntämistä opiskelijoiden ohjauksessa. Eri ammattikorkeakouluissa oli paljon erilaisia sovelluksia ja ohjelmia käytössä. Koska ohjauksen digityökalujen tarjonta on runsasta ja koko ajan syntyy uusia sovelluksia kehittyviin tarpeisiin, ei hankkeessa pystytty antamaan yhtä selkeää suositeltavaa työkalupakkia, vaan julkaistiin luettelo kokeiluun sopivista työkaluista. Digityökalujen käyttöönhan vaikuttaa myös oman ammattikorkeakoulun mahdollisuude hankkia ja tukea digityökaluja.

Laureassa ohjauksoikeiluissa testattiin Seppo-peliä (Lehtilinna & Mänty 2019) mm. opintojen alun tutustumisessa toisiin opiskelijoihin ja opiskeluympäristöön sekä Peppiin liitettyä opettajatuutorin työpöytä. Sairaanhoidajakoulutuksessa kokeiltiin Workseed-alustaa (Tiirikainen, Annola & Kukkonen 2019) ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjauksessa.

Kokeilujen tarkoituksena oli löytää sopivat työkalut erilaisiin ohjaustilanteisiin. Ei edetä digiväline, vaan opiskelija edellä. Kokeilujen avulla haluttiin vahvistaa ohjaajan ja opiskelijan välistä viestintää, tehdä siitä avoimempaa ja poistaa mahdollisimman monia viestinnän esteitä.

Hankkeessa laadittiin myös laatukriteerit sekä verkkototeutuksille että digiohjaukselle. Verkkototeutusten laatukriteerit ovat olleet aktiivisessa käytössä Laurean opintojen suunnittelussa ja niistä jalostettiin oman ammattikorkeakoulun laatukriteerit. Digiohjauksen laatukriteerit taas valmistuivat vasta hankkeen lopulla, joten niiden käyttöönoton suunnittelu on vielä kesken.

Digiohjauksen laatukriteerit on jaettu neljään eri teemaan:

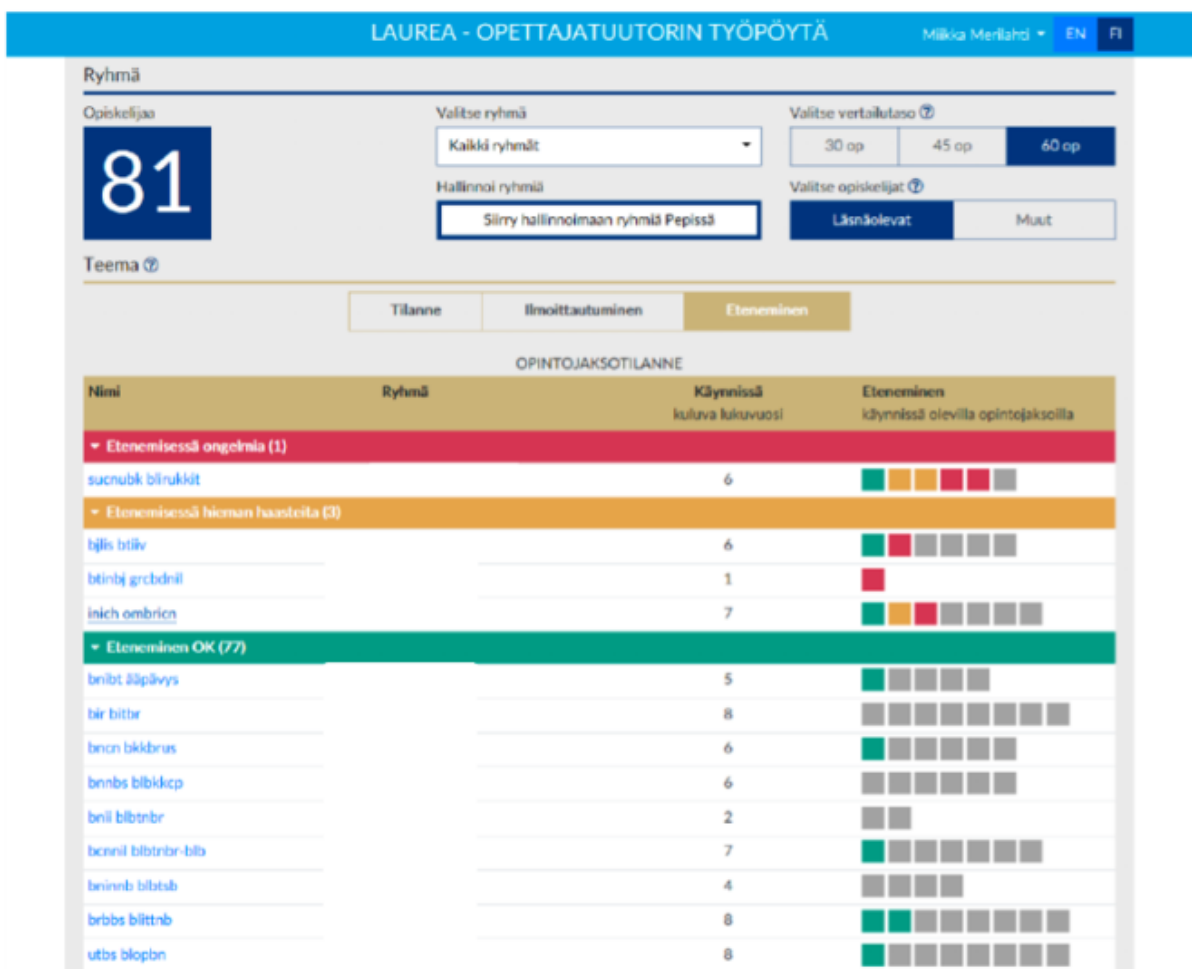
- Teema 1: Digiohjauksen palvelukokonaisuus
- Teema 2: Digiohjaus toimintoina – prosessi ja tapahtuma
- Teema 3: Digiohjaajan osaaminen ja ohjauksen menetelmät sekä ympäristöt
- Teema 4: Tietosuoja, tietoturva ja eettisyys (eAMK a).

Hankkeen nettisivuilla on hyödynnettävissä digiohjauksen arviointityökalu (<https://www.eamk.fi/fi/digipedagogiikka/digiohjauksen-arviointilomake/>). Sen avulla oppilaitos tai yksittäinen ohjaaja voi arvioida digiohjauksen tilaa edellä mainittuihin teemoihin liittyen.

Oppimisanalytiikka auttaa kehittämään ohjausta eteenpäin

eAMK-hankkeessa kehitettiin oppimisanalytiikkaa digiohjauksen avuksi. Hankkeessa rakennettiin ja pilotoitiin kaikille korkeakouluille avoin verkkokurssi Oppimisanalytiikan perusteet. Kurssi on edelleen itseopiskeltavissa Moodle-alustalla ja se antaa hyvän alun analytiikasta kiinnostuneille opettajille. Kurssiohjeet ja linkki kurssiin löytyvät osoitteesta

Jaoimme hankkeessa kokemuksiamme laurealaisen Opettajatuutorin työpöydän (Kuvio 2) käytöstä, koska olemme ensimmäinen korkeakoulu Suomessa, joka on kehittänyt tällaisen edistyneen analytiikkatyökalun. Työpöytä auttaa opettajatuutoria opiskelijaryhmän tilanteen seuraamisessa ja ohjausta tarvitsevien opiskelijoiden tunnistamisessa. Työpöytä näyttää tietoja opiskelijoista ja opinnoista sekä pyrkii ennakoimaan opintojen etenemistä. Opiskelijahallintajärjestelmään ja oppimisalustaan integroitu työkalu tuo työpöydälle tiedot kerran vuorokaudessa. Oppimisalustalla opintojen etenemistä arvioidaan opiskelijan kirjautumisten määrällä sekä sisältöjen klikkausten ja suoritettujen tehtävien määrällä. Opettajatuutorit ovat ottaneet työpöydän hyvin vastaan ja sen käytön odotetaan tuovan merkittävää hyötyä ohjauksen tarpeen tunnistamiseen.

Kuvio 2: Näkymä Opettajatuutorin työpöydästä

Laurealaiset ahkerasti mukana eAMKin järjestämissä tapahtumissa

Hanke järjesti useita erilaisia tapahtumia. Helpommin saavutettavia olivat lukuisat webinaarit, joiden tallenteet ovat edelleen katsottavissa hankkeen verkkosivuilla. Webinaareissa käsiteltiin mm. osaamismerkkejä, verkko-opiskelijoiden hyvinvointia ja

CampusOnlinen toimintaa.

PedaCast on eAMK-hankkeen oma podcast-sarja, jossa kuuntelija saa vinkkejä esimerkiksi opiskelijapalautteen parantamiseen, teknologian hyödyntämiseen työelämäyhteistyössä ja digiohjauksen tietoturvaan. Podcastit ovat kuunneltavissa Spotifysta ja SoundCloudista.

Laureassa järjestettiin toukokuussa 2019 kansainvälisyyteen keskittynyt seminaari- ja työskentelypäivä. Vieraillevina puhujina olivat Silvia Prieto Preboste (Kuva 3) Madridin avoimesta yliopistosta ja professori Gilly Salmon Isosta-Britanniasta. Prieto Preboste kertoi chatbottien käytöstä opiskelun tukena. Opetuksessa chatbotteja voidaan hyödyntää esimerkiksi opiskelijoiden ohjauksessa, opintojen edistämässä, simulaatioissa, motivoinnissa ja yleisiin kysymyksiin vastaamisessa.

Kuva 3: Silvia Prieto Preboste pitää luentoa chatbottien käytöstä. Kuva: Emilia Lehtonen

Salmon korosti opiskelija- ja työelämälähtöisyyden merkitystä hyvän verkkototeutuksen pohjana. Hän toi esille, että erilaiset reaalielämän tehtävät pitävät opiskelijoiden mielenkiintoa yllä verkko-opiskelussa. Samalla pyritään siihen, että opiskelija pystyy miettimään omia uramahdollisuuksiaan.

eAMK-hankkeen loppuvaiheessa tuloksia levitettiin viidellä eri paikkakunnalla Digikorkeakoulu 2030 -roadshow'n avulla. Kiertueen pääteemoina olivat laadukas ja esteetön verkko-opetus ja -ohjaus korkeakouluissa sekä ristiinopiskelun edistäminen.

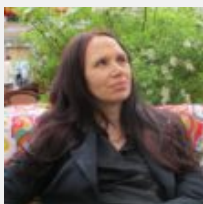
Kaikkiaan laurealaiset osallistuivat eAMKin järjestämiin tapahtumiin innokkaasti. Se kertoo vahvasta halusta viedä digitaalisuutta eteenpäin työyhteisössämme ja hyödyntää monipuolisia oppimis- ja ohjausratkaisuja opiskelijoidemme parhaaksi.

eAMK on OKM:n rahoittama ammattikorkeakoulujen hanke, jonka toteutusaika on 1.5.2017 – 30.4.2020. Hankkeessa kehitetään ammattikorkeakoulujen toimintatapoja, kuten digitaalista opintotarjontaa, ohjausta, oppimisanalytiikkaa ja opettajien digipedagogista osaamista. www.eamk.fi

Lähteet:

- eAMK a. Digiohjauksen laatukriteerit. Viitattu 18.2.2020.
<https://www.eamk.fi/fi/digipedagogiikka/digiohjauspolku/digiohjauksen-laatukriteerit/>
- eAMK b. Digiohjauspolku. Viitattu 18.2.2020.
<https://www.eamk.fi/fi/digipedagogiikka/digiohjauspolku/>
- Lehtilinna, M-K. & Mänty, I. 2019. Seppo-pelistä apua erilaisiin ohjauksen tarpeisiin. Viitattu 17.2.2020. <https://www.theseus.fi/handle/10024/248209>
- Tiirikainen, P., Annola, E. & Kukkonen, M-L. 2019. Workseed -alustan kokeilu ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjauksessa sairaanhoitajakoulutuksessa. Viitattu 10.2.2020.
<https://journal.laurea.fi/workseed-alustan-kokeilu-ammattitaitoa-edistavan-harjoittelun-ohjauksessa-sairanhoitajakoulutuksessa/>

URN <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe202003026936>

Minna-Kaisa Lehtilinna

minna-kaisa.lehtilinna(at)laurea.fi
lehtori

Irma Mänty

irma.manty(at)laurea.fi
kehityspäällikkö

eAMK

ohjaus

oppimisanalytiikka

